

(Γερμασ. Κυθρ. Λευκωσ. Μεσαρ. κ.ά.) 'χτί Κύπρ. Ρόδ. Χάλκ. Ἰγδι Κορ., "Ατακτ. 4,182 ἐγδὲν Πόντ. ἐγδὴ ἡ, Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. "Οφ. Σινώπ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἐγδὴ Πόντ. (Ἀμισ.) Πληθ. 'γτίδικια Κύπρ. 'χκία Κύπρ. (Γερμασ.)

Ἐκ τοῦ Ἑλληνιστικ. οὐσ. *ι γ δ ι ο ν*, ὑποκορ. τοῦ ἀρχ. οὐσ. *ι γ δ υ ς*. Διὰ τὸν σχηματισμὸν βλ. Γ. Χατζιδ., MNE 1,394. Οἱ τύπ. *ι γ δ ι* καὶ εἰς Γερμ., 'γ δ ι ν καὶ εἰς Μαχαιρ. 1,84 καὶ 214 (ἐκδ. R. Dawkins), 'γ δ ι καὶ εἰς Γερμ. Διὰ τὸν τύπ. *ι κ δ ι ν* πβ. Μαχαιρ. 2,242 (ἐκδ. R. Dawkins), ὅπου ὁ τύπ. 'κ δ ι ν. Ὁ τύπ. *ο γ δ ι* καὶ εἰς Πεντάτευχ. (ἐκδ. Hesselung) Ἀριθμ. 11,8 καὶ Ἔξοδ. 26,9. Διὰ τὸν τύπ. 'χ τ ι ν βλ. Χ. Παντελίδ., Φωνητ., 46. Πβ. καὶ Σ. Μενάρδ., Ἀθηνᾶ 6 (1894), 158.

1) Ἀγγεῖον ἐκ λίθου, μετάλλου ἢ ξύλου, εἰς τὸ ὁποῖον κονιοποιοῦνται ἢ πολτοποιοῦνται σκληραὶ ὕλαι, τὸ ἀρχ. ἰγδύς, ὄλμος, ἰγδίων κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἶν. "Οφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων. (Χαβουτσ.): *Γουδί ξύλινο - μπρούτζινο - τῆς σκορδαλιᾶς - τοῦ πιπεριοῦ κοιν. Γουδί τοῦ σπιτιοῦ - τοῦ φαρμακείου. Μὴ βάλης καντὸ νερό 'ς τὸ γουδί, γιατί σκάζει κοιν. Φέρε μου τὸ γουδί νὰ κάνω ἀλιάδα Κέρκ. Βαθύνω τὴν ἐγδὴν Κερασ. "Επαρε τὴν ἐγδὴ καὶ κοπάνισο σκόρδο "Οφ. Εἶμαι 'ποσταμένος' τὰ κόκκαλά μου ἐγ κομμένα σὰ νὰ ἔμ' με κουπανίσης μέσ' 'ς τὸ 'γδιν Κύπρ. || Φρ. "Εγινε γουδί ἀπὸ τὸ μεθύσι (ἐμεθύσθη ὑπερμέτρως) Πελοπν. (Ἐπίδ. Κορινθ. Μεσσην. Τρίκκ.) — Μ. Λελέκ., Ἐπιδόρπ., 234. Εἶναι μαζωμένοι σὰ 'ς τὸ γουδί (ἐπὶ μεγάλου συνωστισμοῦ) Ἡπ. || Παροιμ. φρ.: *Τὸ γουδί τὸ γουδοχέρι* (ἐπὶ τῶν ἐπιμενόντων εἰς τὰ αὐτὰ) σύνθηθ. "Ολοι γουδί κι αὐτὸς γουδοχέρι (ὁμοίως) I. Βενιζέλ., Παροιμ.², 195, 242. *Τὸ 'γτὶν τζαὶ τὸ γτουσέρν* (ὁμοίως) Κύπρ. *Τὸ 'γδὶν καὶ τὸ 'γδοχέρι* (ὁμοίως) Σύμ.*

Τὸ γουδί, τὸ γουδοχέρι | καὶ τὸν κόπανο 'ς τὸ χέρι (ὁμοίως) πολλαχ.

Τὸ γουδί, τὸ γουδοχέρι, | τὸ δικό σου τὸ χαμπέρι (ὁμοίως) Πελοπν. (Γεράκ.) || Παροιμ.

— *Καλημέρα σύντεκε, — ἐγδὶν πελεκῶ*

— *πόσα κότᾶ παίρει; — καρυδέενεν ἔν'*

(κότᾶ = μόδια' ἐπὶ τοῦ ἄλλα ἐρωτωμένου καὶ ἄλλα ἀποκρινομένου) Κοτύωρ. Κρώμν. Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ.ά. Τρίφ' του 'ς τοῦ 'γδ' σ' (ἐπὶ πραγμάτων μὴ ἀρεστών) Μ. Ἀσία (Κυδων.) *Ηῆρ' ἡ νύφη μας τὸ γουδί πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα* (εἰρων. ἐπὶ τῶν καυχωμένων δι' ἀνύπαρκτον κατόρθωμα) I. Βενιζέλ., Παροιμ.², 110, 262. *Κοπανίζει τὸ νερόν μέσα 'ς τὸ 'γτὶν* (ἐπὶ τοῦ ματαιοπονοῦντος) Κύπρ. *Ἐβάλλει τοῦ ριζόν 'ς τοῦ 'γδιν κι κουπανᾶτι του* (συνών. με τὴν προηγουμ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) *Τὸ νερό μέσ' 'ς τὸ γουδί* (ὁμοίως) Κωνπλ. *'Σ τοῦ γουδί νιαρό* (ὁμοίως) Θράκ. (Ἀδριανούπ.) *'Ατὸς ποὺ 'ς σὴν ἐγδὴν ἀπέσ' νερόν κοπανίζ'* (ὁμοίως) Κοτύωρ. *Κοπανάει ἀέρα μέσ' 'ς τὸ γουδί* (ὁμοίως) Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. *'Αγέρα κουπανίζ'* μέσ' 'ς τοῦ 'γδὶ (ὁμοίως) Λέσβ. κ.ά. || Ἄσμ.

'Η Χαρίκλεια 'ς τὴν αὐλή της | ἐβρός ἔχει τὸ γουδί της Παξ.

Μιᾶς κοντουροῦς τὸ τέρτιν της δγὸ χρόνια με τυράνγειεν καὶ τὸ κορμὶν μου ζωντανόν 'ς τὸ 'γδὶν μου τὸ κουπάνγειεν Κύπρ. Συνών. *λουμί, μουρτάρει, μπόμπα, ντουμπέκι, σκορδογούδι, σκορδοστόμπι, χαβάνι.* 2) Μεταφ., ἡ κεφαλὴ Ἀλόνν. Λέσβ. (Ἀγιάσ. Μυτιλήν. κ.ά.) Μ. Ἀσία (Κυδων.) Σάμ. Σαμοθρ. Χίος (Καρδάμ. κ.ά.): *Τὰ 'γδιὰ σας εἶμι ἀδεγανά, δὲν ἔχιν*

*δράμ' μυαλό Λέσβ. Βάλ' του καλὰ 'ς τοῦ 'γδὶ σ' Ἀγιάσ. Συνών. φρ. Βάλ' το καλὰ 'ς τὸ μυαλό σου — 'ς τὸ κεφάλι σου. Θὰ σπάσου τοῦ 'γδὶ σ' Λέσβ. "Αμ δὲν κατιβάζ' κι σένα τίποντα τοῦ 'γδὶ σ'! Ἀλόνν. Λεῖψ' ἀπ' τοῦ 'γδὶ μ'! (= μὴ με ζαλίζης) Μυτιλήν. "Ε, π' νὰ φᾶς τοῦ 'γδὶ σ'! (ἀρά) Σάμ. || Παροιμ. φρ. *Γιὰ κοῦν' σ' τὸ 'γδὶ σ', νὰ δῶ τί ἔχ' μέσα* (εἰρων. ἐπὶ ἀνοήτως ὁμιλούντων) Κυδων. || Ἄσμ.*

Κλέφτιτι τὰ ψαρέλια μας, κλέφτιτι τσι τὰ ζά μας, τσ' ἄμα μᾶς δῆτι 'ς τὴ μοναξιὰ, κόφτιτι τσι τὰ 'γδιὰ μας

Ἀγιάσ. β) Ἡ κουρευμένη κεφαλὴ Τῆν. 3) Μετων., ὁ βραχὺς τὸ ἀνάστημα καὶ παχὺς Μακεδ. (Σιάτ.) 4) Παιδιά, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπὶ χώρου ἐπιπέδου τοποθετεῖται ὀριζοντίως ξύλινον *γ ο υ δ ι*, ἐπ' αὐτοῦ δὲ κάθηται εἰς τῶν παικτῶν τηρῶν κάθετον τὸν κορμὸν καὶ τεταμένους καὶ ἠνωμένους τοὺς πόδας κατὰ τὰ ἄκρα. Κρατῶν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἐσβεσμένον κηρίον, προσπαθεῖ νὰ τὸ ἀνάψῃ ἀπὸ ἑτερον, τὸ ὁποῖον κρατεῖ διὰ τῆς ἐτέρας χειρὸς. Ὁ ἀποτυχὼν εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην ἀντικαθίσταται ὑπ' ἄλλου κ.ο.κ.

Ἡ λ. καὶ ὡς παρωνύμ. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γουδῆς* Μῆλ. Πελοπν. (Τσιτάλ.) καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. *Γουδί Ἀθῆν. Γουδὶν Κύπρ. (Πάφ. κ.ά.) Γουδ' Ἡπ. (Ἀγναντ.)*

γουδιάζω Α. Κρήτ. γουδιάζουν Θράκ. (Σουφλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ δ ι*.

Κτυπῶ, *κοπανίζω* τι ἐντὸς ἰγδίου πρὸς πολτοποιήσιν ἢ κονιορτοποιήσιν ἔνθ' ἄν.: *Γουδιασμένο ἀλεύρι. Συνών. γ ο υ δ ο κ ο π α ν ῖ ζ ω, γ ο υ δ ο τ ρ ῖ β ω.*

γουδοκέφαλος ἐπίθ. Ἰων. (Σμύρν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο υ δ ι* καὶ *κε φ ᾶ λ ι*.

Ὁ ἐπίμονος: *"Ο,τι νὰ τοῦ πῆς δὲ σ' ἀκούει. Εἶναι ἓνας γουδοκέφαλος* μεγάλος. Συνών. *ξεροκέφαλος.*

γουδοκόπαλο τό, ἀμάρτ. ἐγδοκούπαλον Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ά.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο υ δ ι*, παρὰ τὸ ὅπ. καὶ *ε γ δ ι*, καὶ *κο π ᾶ λ ι*.

Γ ο υ δ ο κ ὁ π α ν ο 1, τὸ ὅπ. βλ.

γουδοκοπανίζω ἐνιαχ. 'γδοκοπανίζω Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ δ ι* καὶ τοῦ ρ. *κο π α ν ῖ ζ ω*.

Τρίβω, κονιορτοποιῶ ἐντὸς *γ ο υ δ ι ο ὕ*: *'Γδοκοπανίζω τὸν καφέ. Συνών. γ ο υ δ ι ᾶ ζ ω, γ ο υ δ ο τ ρ ῖ β ω.*

γουδοκόπανο τό, ἐνιαχ. γουδουκόπανον Μακεδ. (Καταφύγ. κ.ά.) 'γδοκόπανος ὁ, Θήρ. γουδουκόπανους Ἰμβρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο υ δ ι* καὶ *κ ὁ π α ν ο ς*.

Γ ο υ δ ο χ ῆ ρ ι, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: *Φέρι μ' δού γουδουκόπανον νὰ τσακίσουν τ' ἀμύγδαλα* Ἰμβρ. *Τὰ σκουρδουγούδια ἔχ'ν ξ'λέμιον γουδουκόπανον αὐτόθ.* Συνών. *γ ο υ δ ὁ σ τ ο υ μ π ο ς, γ ο υ δ ο χ ῆ ρ ι, κ ὁ π α ν ο ς, μ ᾶ τ σ α.*

γουδόστουμπος ὁ, ἐνιαχ. γουδόστομπος Λεξ. Γαζ.

Ἐκ τῶν οὐσ. *γ ο υ δ ι* καὶ *σ τ ο ὕ μ π ο ς*.

Γ ο υ δ ο χ ῆ ρ ι, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.

γουδοτρίβω Α. Ἐφταλ., Μαζώχτρ., 44.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γ ο υ δ ι* καὶ τοῦ ρ. *τ ρ ῖ β ω*.

Κονιορτοποιῶ ἐντὸς *γ ο υ δ ι ο ὕ*: *Γουδοτρίβει κανέλες*

